

19.1.2012

Keskimääräinen TEL:n mukainen lisäeläke on 166 euroa

Työntekijäin eläkelain lisäeläketurvasta (TEL-L) on käyty keskustelua ja on syntynyt mielikuva, jonka mukaan lisäeläkkeet olisivat yritysten johdon eläketurvaa varten. Todellisuudessa lisäeläkkeiden saajat muodostavat joukon, joka on käytännössä Suomen kansa pienoiskoossa.

Vuonna 2010 vanhuuseläkkeelleen jääneiden keskieläke oli 1687 euroa. Enemmistö lisäeläkkeen saajista jää kokonaiseläkkeessään tuon alle. Noin 45 % lisäeläkeläisistä taas ylittää tuon keskieläkkeen.

Keskimääräinen lisäeläke on 166, 58 euroa.

Tel-lisäturvaa saaneet kokonaistyöeläkkeen mukaan 31.12.2010

Kokonais- työeläke	TEL-lisäturva		Yksityisen sektorin kokonais- työeläke	TEL-lisäturva	
	lkm	keskieläke		lkm	keskieläke
alle 100	390	9,78	alle 100	2003	8,17
100-199	437	19,99	100-199	1877	21,60
200-299	519	28,30	200-299	1779	34,89
300-399	685	42,76	300-399	1839	48,66
400-499	983	56,62	400-499	1942	59,72
500-599	1381	70,97	500-599	2190	82,16
600-699	1855	95,96	600-699	2554	99,64
700-799	2377	116,87	700-799	2949	125,55
800-899	2979	115,40	800-899	3380	128,88
900-999	3404	128,41	900-999	3674	142,58
1000-1199	8376	125,23	1000-1199	8199	140,57
1200-1399	9579	122,51	1200-1399	8726	140,07
1400-1599	9224	130,62	1400-1599	8063	147,31
1600-1799	7972	139,39	1600-1799	6693	154,14
1800-1999	6346	150,95	1800-1999	5352	165,81
2000-2499	10727	169,10	2000-2499	8992	188,27
2500-2999	6310	198,35	2500-2999	5188	218,84
3000 yli	10320	383,84	3000 yli	8464	421,98
Kaikki	83864	166,58	Kaikki	83864	166,58

Lähde: Eläketurvakeskus

19.1.2012

TEL-L -lisäeläkkeen tarkoitus

Vuoden 2006 loppuun asti voimassa olleen Työntekijäin eläkelain (TEL) mukaan työnantaja on voinut järjestää työntekijöilleen perusturvaa paremman eläketurvan rekisteröimällä sen Eläketurvakeskuksessa STM:n määrittämien ehtojen mukaisesti. Näiden lisäeläkkeiden tarve oli merkittävä 1960-luvulla, sillä TEL:n voimaantulon johdosta peruseläkkeet jäivät varsinkin vanhemmilla ikäluokilla alhaisiksi. Useat lisäeläkejärjestelyt olivat syntyneet jo ennen TEL:n voimaantuloa.

Työntekijäin eläkelakia (TEL) säädettäessä lisäeläkkeet päätettiin yhdistää uuteen lakisääteiseen eläkkeeseen. Tavoitteena oli toisaalta antaa mahdollisuus parantaa TEL:n peruseläkkeen silloista matalaa tasoa ja toisaalta välttää korkeiden kokonaisaläkkeiden syntyä peruseläkkeen tason kohotessa. Jälkimmäinen olisi tapahtunut, jos lisäeläkkeet olisi jätetty entisen suuruiseksi.

Kokonaisaläkkeen rajoittamiseksi järkevälle tasolle täyden lisäeläkkeen taso määriteltiin siten, että se yhdessä peruseläkkeen kanssa antoi (yleensä) 60 % tai 66 % kokonaisaläkkeen eläkepalkasta. Eläkkeen karttumisaikaa voitiin lyhentää siten, että täysi eläke ansaittiin 30 (tai 25) vuoden palveluksen perusteella.

Kun TEL -peruseläkkeiden karttumaprosentteja muutettiin, lisäeläkkeen merkitys väheni. Siitä tuli aikaa myöten myös varsin monimutkainen tuote.

TEL-L suljettiin vuoden 2001 alusta siten, että uusia lisäeläkejärjestelyjä ei ole enää voinut tehdä. Voimassa olleet lisäeläkejärjestelyt saivat jatkua, mutta niihin ei enää ole voinut sisällyttää uusia vakuutettuja. Vuonna 2005 määrälliset eläkeetuudet kiinnitettiin euromääräisiksi silloisen tavoite-eläkkeen mukaan.

TEL-L -lisäeläkkeen rahoitus

Vuosittaisen maksun taso määritellään siten, että maksu rahastoituna sijoitustuotoineen riittää vuoden aikana karttuneen etuuden kustantamiseen. Järjestelmä on siten periaatteessa täysin rahastoiva.

Käytännössä kuitenkin vain osa vakuutusmaksusta on rahastoitu eläketasoisesti tulevaa eläkettä varten. Osa vakuutusmaksusta on siirretty perusturvan kanssa yhteiseen tasausjärjestelmään ja sillä on kustannettu maksuvuoden eläkemenoa.

Vakuutusmaksu koostuu vakuutettukohtaisista maksuista, joihin sisältyy ennakoon rahastoitava maksun osa, lisäeläketurvan ehdoilla maksettavien uusien työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden kustantamiseen perittävä maksun vastuuvaaraosa, maksun tasausosa, hoitokustannus- ja maksutappio-osa.

19.1.2012

Tasausosa määritellään siten, että se arvion mukaan riittäisi maksuvuoden aikana karttuneesta etuudesta aikanaan syntyvään tasausmenoon, mm. eläkkeen indeksikorotuksiin. Käytännössä sillä on järjestelmän alkuvaiheessa subventoitu TEL:n perusturvaa ja nyt järjestelmän loppuvaiheessa päinvastoin.

Lisäeläketurvan maksun tasausosa oli ennen 1980-luvun puoliväliä mm. tulevan indeksihyvityksen vaikeasta ennustettavuudesta johtuen jonkin verran alimitoitettu ja TEL-L:n rahoitusta pohdittiin 1980-luvulla useassa työryhmässä. Vakuutusmaksua korotettiin, mutta tasauksesta tulevan rahoituksen osuus jäi edelleen merkittäväksi.

Perusedun kustannusosuuden arvioitiin 1980 -luvulla olevan noin 0,1 % palkkasummasta. Nykyään se on noin 0,2 % - 0,3 % palkkasummasta.

Lisätietoja: Markku J Jääskeläinen, markku.jaaskelainen@tela.fi, 010 680 6734